

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNIT

Silvia Hrabíková, Mgr.

O veternom kráľovi – súbor pracovných listov pre prácu v záujmovom útvare Dramatickom

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Silvia Hrabíková
Kontakt na autora UZ: <Základná škola s materskou
školou Tuhrina, Tuhrina4,
08207 Tuhrina,
hrabiksilvia@gmail.com >

Názov: Tri stromy – súbor pracovných
listov pre prácu v záujmovom
útvare Dramatickom >

Rok vytvorenia: <2014>
**Oponentský posudok
vypracoval:** <Mgr. Gejza Varga>

ISBN 978-80-565-0566-3

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

- Obsah:**
- 1. Maľované čítanie: rozprávka O veternom kráľovi**
  - 2. Čítame s porozumením rozprávku O veternom kráľovi**
  - 3. Kto som?**
  - 4. Naučme sa básničku**
  - 5. Zahrajme si pexeso**
  - 6. Pripravme si pomôcky**
  - 7. Zahrajme si rozprávku**

1. Maľované čítanie: rozprávka O veternom kráľovi

Jeden kráľ, v jednej ďalekej krajine kedysi dávno mal chlapca a dievča. Chlapča bolo

utešené ako

na oblohe a dievča žiarilo ako

. Otec mal z nich veľkú

radosť. Celé kráľovstvo sa na nich chodilo pozerat'. Jedného dňa sa kráľ išiel povozit' po svojom kráľovstve a vzal so sebou aj dievča. Z ničoho nič sa zrazu prihnal silný vietor

a dievča sa z

vytratilo. Všetci ju začali hľadať, sluhovia toho kráľa sa rozbehli

na všetky strany, ale márne. Kráľ veľmi zosmutnel a celé dni len nariekal za svojou stratenou dcérou. Prišiel za ním jeho syn a povedal, že sa už viac nechce pozerat' na jeho trápenie a že sa on veru vyberie hľadať si sestru. Vybral sa teda mládenec na cestu, prešiel cez lesy,

, doliny,

, všade sa na ňu pýtal, no nik o nej nepočul. Raz prišiel k jednému jazeru a tam zbadal krdel' kačiek. Namieril luk na tú najväčšiu a chcel u zastrelit'.

Zrazu tá

k nemu prehovorila a povedala mu, že vie o jeho stratenej sestre, ktorá

je vraj na veternom zámku a keď ju nezabije, bude mu na pomoci. Kráľovič sa jej slovám začudoval, aj sa potešil, že sa konečne niečo nové dozvedel a šiel ďalej. Prišiel k mravenisku

a zapichol do neho

. Vyšiel z neho mravec s krídlami a poprosil ho, aby nebúral ich palác a že aj on mu bude na pomoci. Mládenec sa len pousmial, vytiahol z mraveniska palicu

a šiel ďalej. Dostal sa do hustého

, kde stál na ceste peň a keď ho išiel vytnúť, oslovila ho včelia kráľovná a poprosila ho o záchranu. Kráľovič ju poslúchol a keď sa dostal cez tú húštinu uvidel pre sebou vysoký zámok. Začal fúkať taký silný vietor, že sa k zámku skoro nedostal. Prišiel k dverám, no nikto mu neotvoril. Vošiel do dvoch izieb a nikde nebolo

ani živej duše, až v tretej zbadal za stolom sedieť veterného kráľa so zlatou na hlave. Ten ho pozdravil, no mládenec sa s ním nechcel rozprávať a hneď si od neho vypýtal svoju sestru, ktorú si pred rokmi odľúkol k sebe. Veterný kráľ sa len pousmial

a povedal, že to nebude len tak. Vzal ho na breh, stiahol si a hodil ho do vody. Rozkázal mu, aby mal prsteň ráno na prste a pobral sa preč. Mládenec ostal smutný na

brehu, no odrazu k nemu priletela a sľúbila mu, že ráno bude mať prsteň pre veterného kráľa v rukách. A tak sa aj stalo. Vetrený kráľ sa veľmi čudoval, odkiaľ vzal mládenec ten prsteň a hneď mu dal druhú úlohu. Zaviedol ho na vežu a do vetra rozsypal vrecko maku. Do rána ho chcel mať opäť vyzbierané a ak to splní, vráti mu sestru späť.

Kráľovič opäť zosmutnel, no prišiel k nemu a prisľúbil mu pomoc. Ráno už veterný kráľ držal v rukách vrecko s makom a nechýbalo ani jedno zrnko. Pred odchodom domov čakala kráľoviča ešte jedna úloha, mal si svoju sestru poznať medzi dvanástimi

dievčinami, ktoré sa na seba podobali ako . Zrazu priletela včelia kráľovná

a pošepala mu, že ktorej dievčine podá kvietok, tá je jeho sestra. A veru tomu bolo tak. Veternému kráľovi neostávalo iné, len ich oboch poslať domov. Naradovaní sa pobrali za svojim otcom, ktorý ich s veľkou radosťou privítal a spravil im takú hostinu, na ktorej sa zišlo celé kráľovstvo. Jedli, pili a veselili sa veľmi dlho a žili tak dobre, že im mohol celý svet závidieť.

2. Čítame s porozumením rozprávku O veternom kráľovi

Pozorne si prečítaj slovenskú ľudovú rozprávku O veternom kráľovi a pokús sa doplniť základné informácie z príbehu. Do rámečkov na pravej strane nakresli, ako si osoby, zvieratá alebo veci predstavuješ a vymysli meno chlapcovi a dievčaťu.

1. chlapec

Meno:.....

Vyzerá ako.....

Jeho vlastnosti:.....

.....

.....

.....

2. dievča

Meno .....

Z koča ju zobral.....

Brat ju mal spoznať medzi
..... rovnakými dievčatami

3. zvieratá

Mládencovi pomohli oslobodiť sestru
tieto tri zvieratá:.....

.....

1. mu pomohlo vyloviť.....

2. mu pomohlo pozbierať.....

3. Kto som?

Zahraj sa na hrdinov z rozprávky O veternom kráľovi. Vyber si opis jedného hrdinu, postav sa dopredu pred ostatných spolužiakov a predveď, koho znázorňuješ. Môžeš si aj sám domyslieť, čo danú postavu charakterizuje a zahrať si aj iné postavy (otca, veterného kráľa), ktoré v príbehu vystupovali. Ostatní budú hádať, kto si. Spoločne sa dohodnite, ako by sa mohli volať chlapec a dievča. Potom si hrdinov z rozprávky vymaľuj a do jednotlivých obrázkov dokresli predmety, ktoré podľa teba postavy vystihujú (napr. mravcovi chýbajú krídla).

Chlapec:

Mám veľmi dobrého otca.

Žijem v kráľovskom zámku, ale môj otec je smutný, lebo sa nám stalo nešťastie.

Vo svete som stretol troch malých pomocníkov, ktorí mi pomohli zachrániť moju sestru.

Kto som?

Dievča:

Mám veľmi dobrého otca.

Raz sa mi prihodilo nešťastie a ja som musela opustiť svoj domov.

Zachránil ma môj milovaný brat.

Kto som?

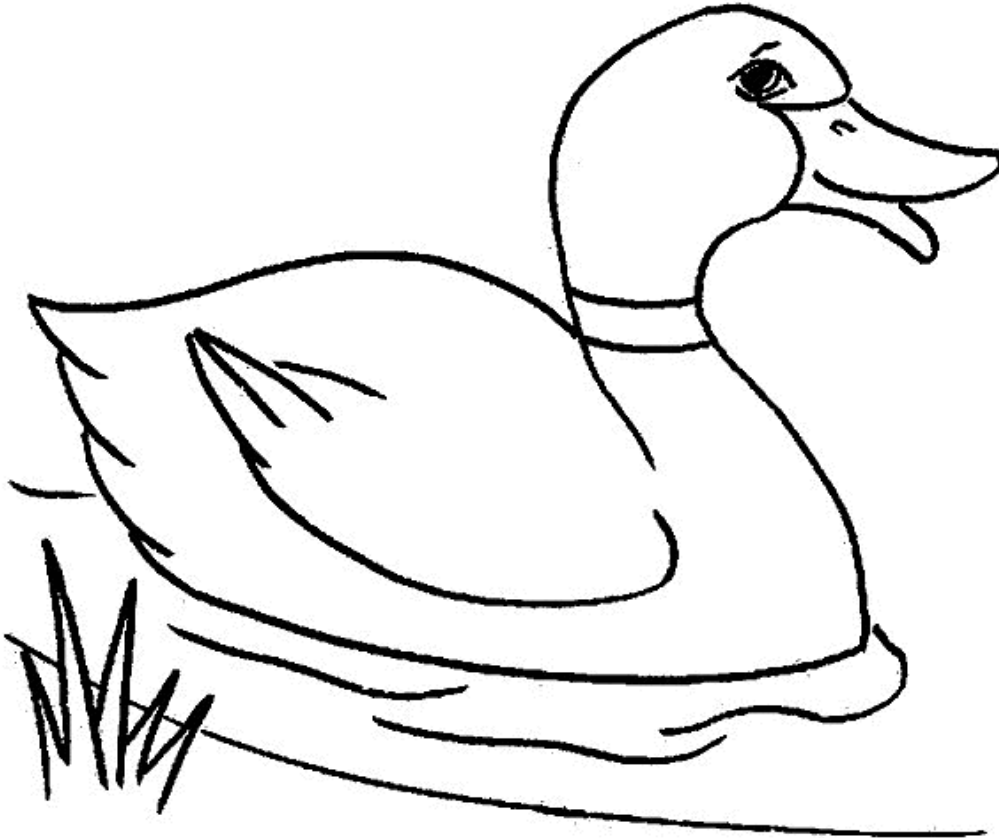
Kačka:

Mám veľmi rada vodu.

Žijem spolu s mojimi sestrami.

Poznám dobrého mládenca, ktorý sa na do mnou zľutoval a zachránil mi život.

Kto som?

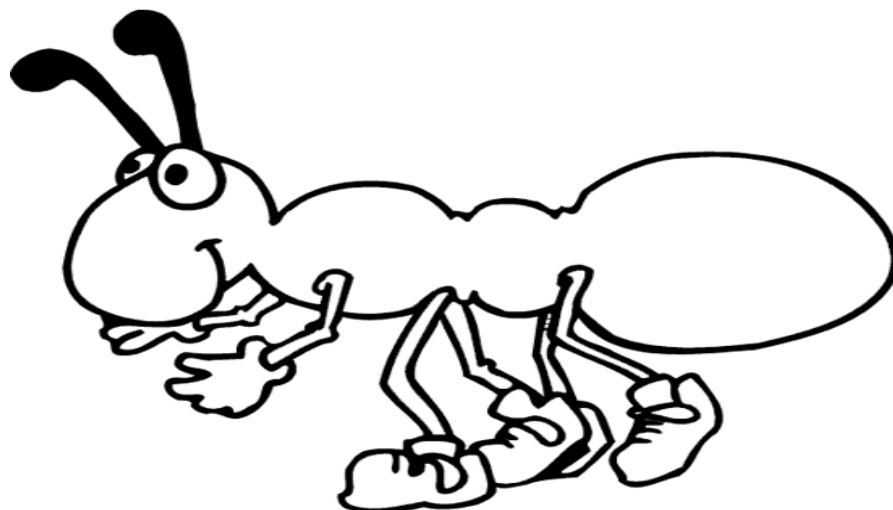
Mravec:

Som veľmi malý.

Žijem spolu so svojimi bratmi vo veľkom dome a všetci si navzájom pomáhame.

Raz sme pomohli aj mláďencovi zozbierať mak.

Kto som?

Včelia kráľovná:

Som veľmi usilovná.

Žijem vo veľkej rodine, ktorej vládne.

Zoznámila som sa so statočným mládencom, ktorý ochránil náš príbytok.

4. Naučme sa básničku

Prečítaj si básničku o vetre. Pokús sa doplniť slová, ktoré sú vynechané. Správne odpovede si môžeš overiť v 7. úlohe. Nauč sa ju naspamäť a môžete si ju opakovať spoločne nahlas.

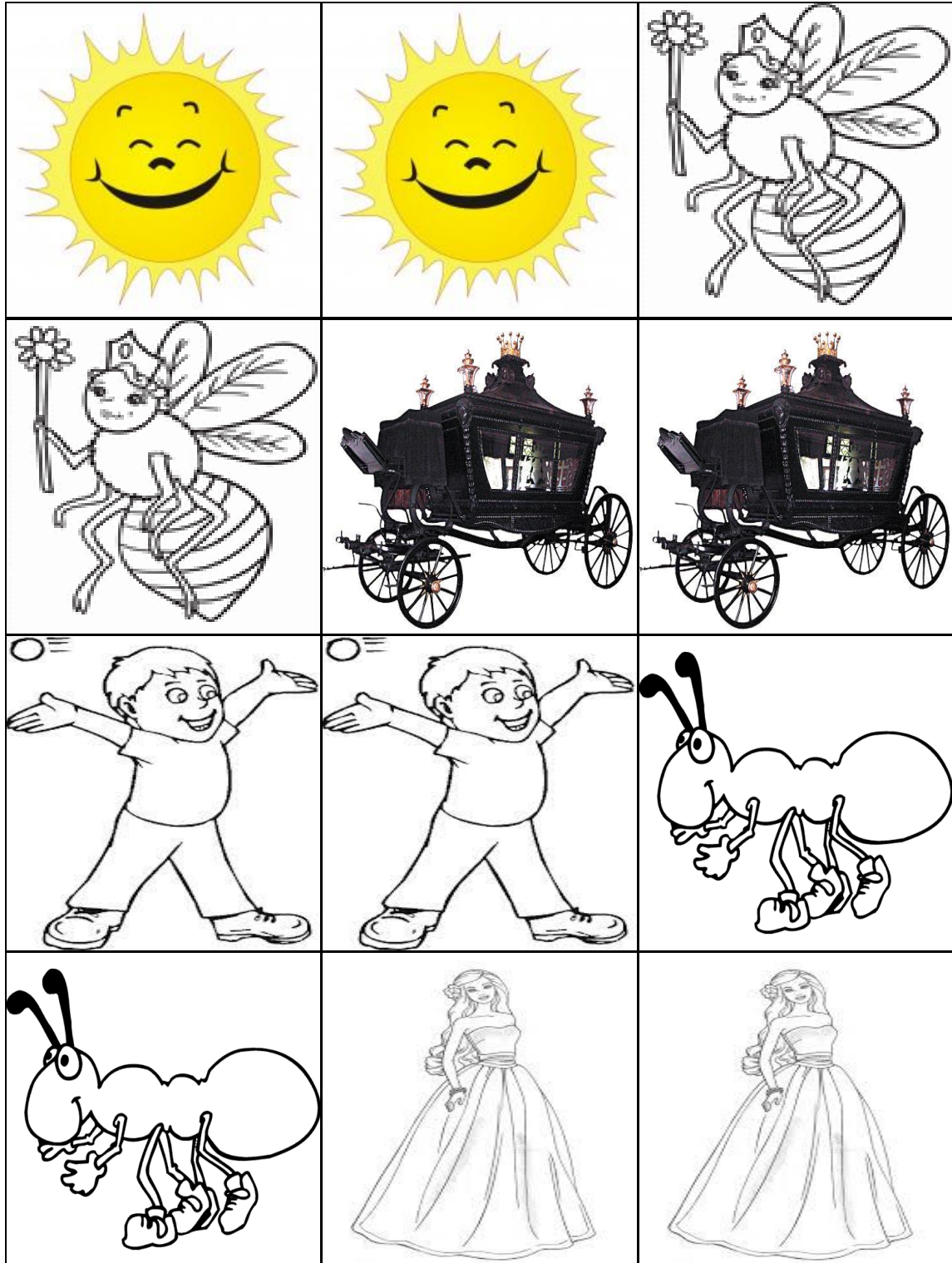
Vietor

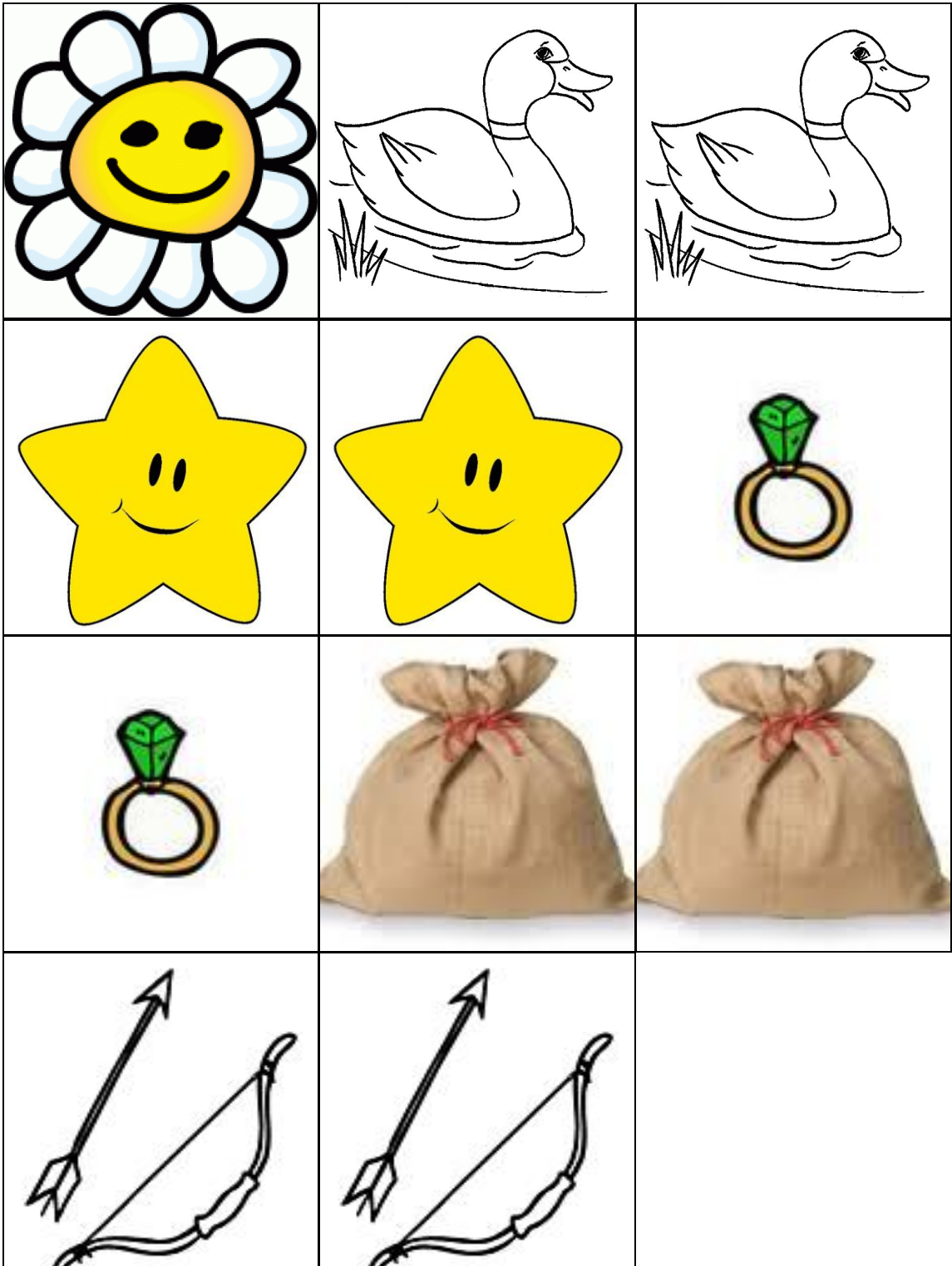
*Vietor vzduchom poletuje,
všetko všade rozhadzuje,
smeti, lístie zo .....,
vbehne aj do komínov.
Vetrík nebud' taký .....,
radšej niečo vymysli.*

*Pod' mi pomôcť nosiť draka,
nech mi lieta ako .....,
vysoko až pod oblaky,
kde lietajú dravé .....*

5. Zahrajme si pexeso

Vyfarbite si čierno-biele obrázky z pexesa, papiere podlepte tvrdým papierom, vystrihnite ich a zahrajte si pexeso. Pri hraní si môžete rozprávať príbeh z rozprávky.

4. Pripravme si pomôcky

Priprav si rekvizity – pomôcky na divadelnú hru, ktorú si spolu zahráte v poslednej úlohe. Na túto úlohu budeš potrebovať farbičky, nožnice, výkresy, drevené paličky – špilky, lepidlo alebo lepiacu pásku. Podľa papier s obrázkami tvrdým výkresom. Vyfarbi a vystrihni si obrázky z rozprávky o troch stromoch, nalep ich na špilku a povedz, komu patria dané predmety, môžeš si vymyslieť aj vlastné pomôcky. Popremýšľaj aj o tom, čo by mali mať jednotlivé postavy oblečené. Pri práci môžete počúvať pesničky.

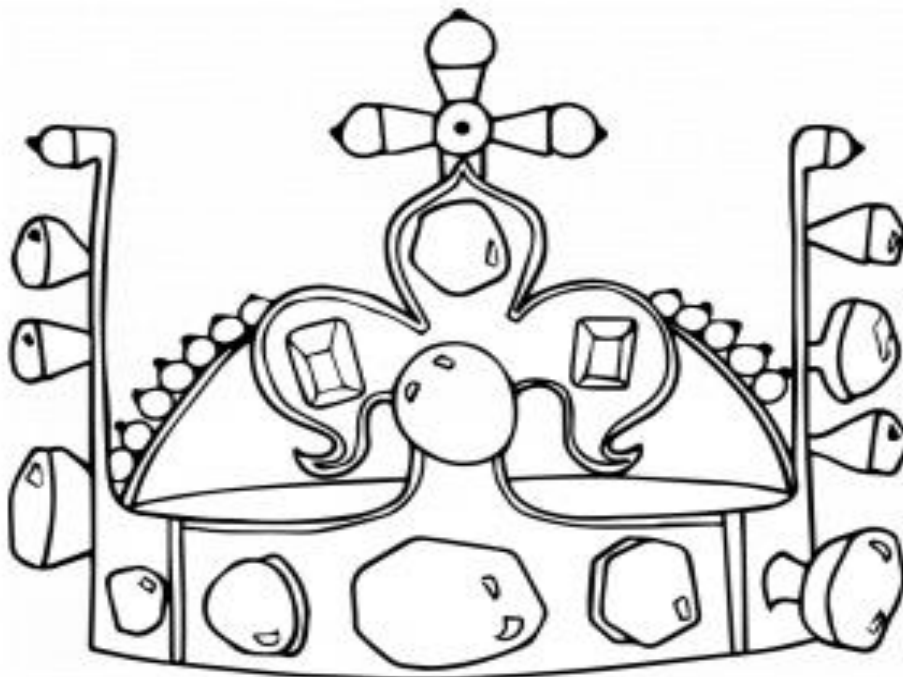
1. pomôcka: prsteň, ktorý mládencovi pomohla z vody vyloviť .....

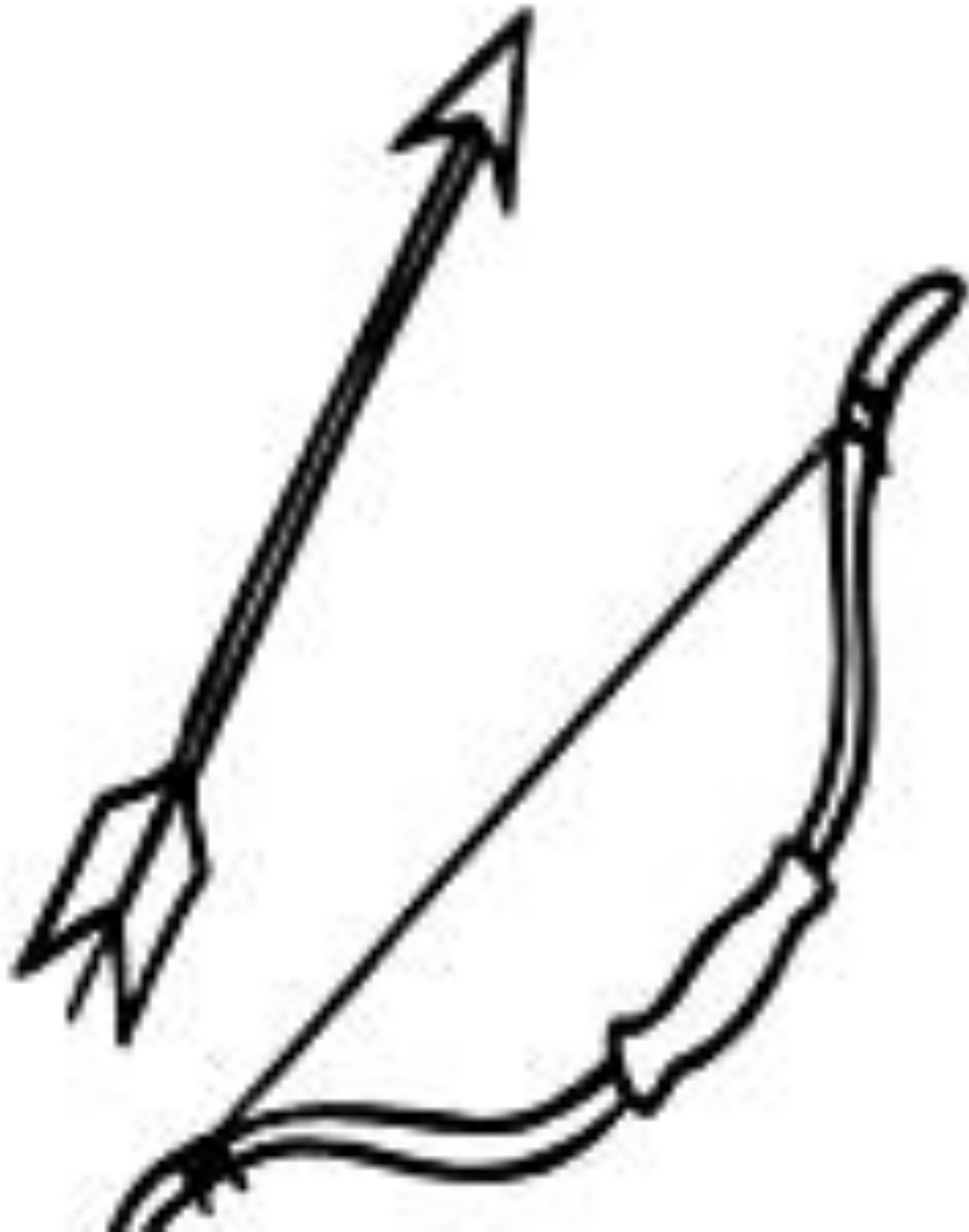
2. pomôcka: vrečko s makom, ktoré rozsypal .....

3. pomôcka: zlatá koruna, ktorú mal na hlave .....

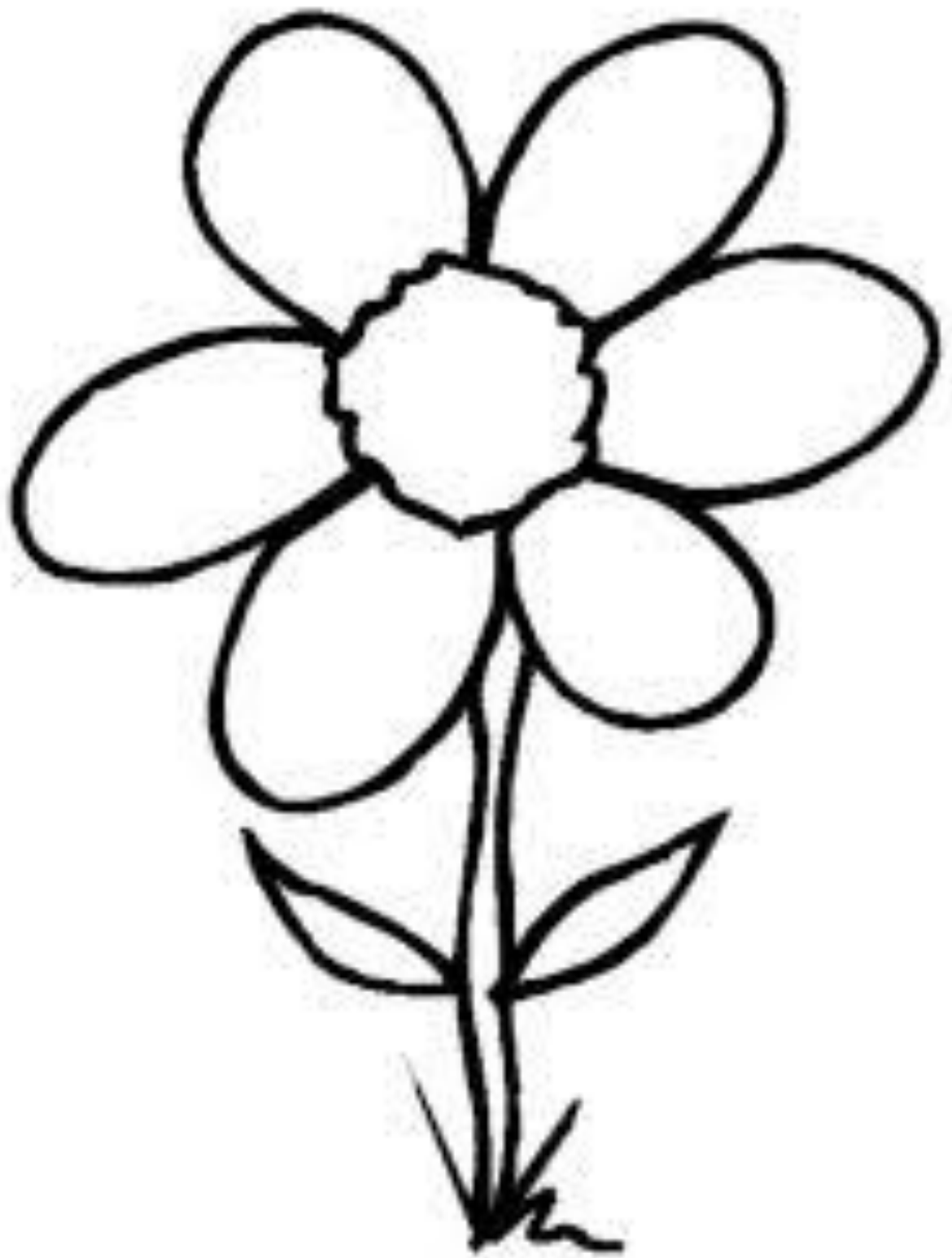

4. pomôcka: luk a šíp, ktorými chcel mládenec zastreliť.....

5. pomôcka: kvietok, ktorý včielka podala.....

5. Zahrajme si rozprávku

Dozvedeli ste sa príbeh o veternom kráľovi, pripravili si pomôcky a v poslednej úlohe sa spoločne môžete presunúť do rozprávkovej krajiny a zahrať sa na malých hercov. Na začiatku si rozdeľte úlohy, popremýšľajte nad kostýmami – oblečením, scénou – prostredím, v ktorom sa bude príbeh odohrávať a nezabudnite použiť rekvizity – pomôcky, ktoré ste si sami vyrobili. V rozprávkovej hre bude vystupovať 8 postáv – rozprávač, otec, mládenec, dievča, kačka, mravec, včela, veterný kráľ. V skupine si spolu prerozprávajte rozprávku O veternom kráľovi, potom si prečítajte scenár – text, ktorý hovoria herci a nakoniec sa ho pokúste zdramatizovať – zahrať jednotlivé časti.

Rozprávač: Jeden kráľ kdesi, kedysi mal chlapca a dievča, a boli takí pekní, že im široko-dáľeko páru nebolo. Šuhaj ako slnce a dievča ako hviezda na oblohe. Mal sa otec z čoho tešiť. Mal sa celý svet na čo dívať, keď sa brat so sestrou ruka v ruke každý deň prechádzali po zámočkej záhrade. Raz sa kráľ s tou svojou dcérou za mestom v koči vozil, aby si popozeral kráľovstvo. Vtom zafučal silný vietor a princezná z koča zmizla. Díva sa kráľ, pozerá na všetky strany, ale po nej ani stopy. Rozposlal sluhov po celej krajine a tí hľadali, ale nikde nič. Od toho dňa sa kráľ pustil do plaču a náreku. Jeho syn sa na to už nemohol pozerat' a jedného dňa prišiel za ním.

Mládenec: Ach, otec môj. Nesmúť že tak, nesmúť, nestrácaj nádej. Pôjdem ešte ja sestru hľadať a možno ju i nájdem a privediem domov.

Otec: Dobre, syn môj. Si veľmi dobrý a statočný, len si ty vo svete dávaj pozor, aby som i tebe nemusel oplakávať.

Rozprávač: Na druhý deň kráľ vypravil svojho syna do šireho sveta. Ide on cez vrchy, cez doliny, husté lesy, volá, vypytuje sa, ale o sestre nikde ani chýru, ani slychu. Ako tak chodí horami, dolinami, sem i tam, príde raz k jednému jazeru, kde sa špl'achotal krdel' kačiek. Strhne luk z pleca a namieri do tej najväčšej. A tá sa odrazu k nemu takto prihovorí:

Kačka: Hop, šuhaj, hop! Nestrieľaj do mňa, veď ja ti budem na dobrej pomoci. Viem, kde ideš. A veru dobre ideš. Tvoja sestra je na veternom zámku.

Rozprávač: Začudoval sa kráľovič, prevesil si luk cez plece a išiel ďalej. Onedlho prišiel k veľkému mravenisku. Práve mu bolo v ceste. Zastal a pichol doň palicou. Mravce sa zahmýrili a iba keď vyjde veľký s krídlami a povie mu:

Mravec: Nebúraj môj palác dobrý mládenec, obíd' ho. Budem ti na dobrej pomoci.

Rozprávač: Milý kráľovič sa len usmial nad jeho slovami, ale predsa len nechal mravenisko na pokoji. Tu príde zas do jedného hustého lesa, a tak sa v ňom zamotal, že raz nevedel kam von. A práve tam, kadiaľ by sa mohol prešmyknúť, zavádzal mu suchý peň. A ten bol plnučičký plný včiel. Vytiahne šuhaj šabl'u, že peň vytne. Tu ako raz zaťal, vyjde von včelia kráľovná.

Včelia kráľovná: Nerúbaj do môjho domu dobrý mládenec. Obíd' ho a ja ti budem na dobrej pomoci.

Rozprávač: Poslúchol ju, obišiel peň a kliesnil si cestu ďalej. Napokon sa už preťal cez tú húštinu a tu vidí pred sebou na holom vršku vysoký zámok.

Mládenec: No, predsa som už tu.

Rozprávač: A pustí sa hore vrškom. Ale tu bolo ešte horšie. Fúkal taký vietor, že sa iba štvornožky po biede, po psote mohol dostať hore. Spomenul si na básničku, ktorú ho naučil otec a takto sa vetru prihovril:

Mládenec:

*Vietor vzduchom poletuje,
všetko všade rozhadzuje,
smeti, listie zo stromov,
vbehne aj do komínov.*

*Vetrik nebud' taký zlý,
radšej niečo vymysli.*

*Pod' mi pomôcť nosiť draka,
nech mi lieta ako straka,
vysoko až pod oblaky,
kde lietajú dravé vtáky.*

Rozprávač: Vetru sa jeho slová zapáčili a prestal mu brániť v ceste. Príde do zámku, klope, nič. Vojde do prvej izby, do druhej, nikde živej duše. Iba hen v tej tretej nájde pána švagra, veterného kráľa so zlatou korunou na hlave ako si von oblokom hvízda. Veterný kráľ sa hneď obrátil k nemu:

Veterný kráľ: Vitaj švagor môj milý, vitaj.

Rozprávač: Ale ten nedbal na prázdne reči a hneď si pýtal naspäť svoju ukradnutú sestru.

Veterný kráľ: Ej, aký si ty chytrý švagre. Počkaj trošku. Teraz si v mojej moci.

Rozprávač: A vzal ho so sebou na breh vody. Stiahol si z prsta prsteň a zahodil doprostred jazera.

Veterný kráľ: Ak mi ten prsteň do rána donesieš, tak ti ju vydám, aby si si ju mohol odniesť k otcovi. Ak nie, pôjdeš odkiaľ si prišiel.

Rozprávač: Milý kráľovič len zmrzol od strachu a nepovedal nič. Veterný kráľ ho so smiechom nechal tam. Len toľko doložil, že sa uvidia ráno. Chodí mládenec, chodí okolo toho mora, chodí ako umučený. Tu zrazu priletí k nemu kačka.

Kačka: Hej braček! Ty si mi daroval život, nič sa netráp a ľahni si spať. Ja ti už ten prsteň donesiem.

Rozprávač: Na svitaní sa šuhaj zobudí a vidí si už prsteň na prste. Ako sa tak teší, prítieli k nemu jeho švagor.

Veterný kráľ: No čo je? Ako je? Máš ten prsteň?

Mládenec: Tu je.

Veterný kráľ: Tak dobre, no. Ale to ešte nie je všetko. Pod' ty so mnou švagrík drahý.

Rozprávač: Zaviedol ho na najvyššiu zámockú vežu, vzal so sebou vrece maku a rozsypal ho do vetra.

Veterný kráľ: Hľaďže! Keď mi do rána tento mak pozbieraš, tak si slobodný aj s ňou.

Rozprávač: Smutne pozerá kráľovič na rozviaty mak a vzdychá. Vtom, kde sa vezme, tu sa vezme krídlatý mravec.

Mravec: Nič sa netráp braček. Chod' a ľahni si. My ti to do rána všetko pozbierame.

Rozprávač: Kráľovičovi troška odľahlo a šiel spať v dobrej nádeji. Kým prišiel ráno veterný kráľ, mravce vyzbierali mak do posledného zrnka a vynosili ho na vežu. Ráno za ním prišiel veterný kráľ, aby zistil, či mládenec splnil úlohu.

Veterný kráľ: Ehm, dobre švagre. Keď si ty taký súci chlap, tak si tú svoju sestru maj. Lenže si ju musíš poznať medzi dvanástimi devami, ktoré ti ukážem.

Mládenec: Há! Čo by som to bol za brata, keby som si nepoznal sestru. Daj sa mi svete.

Rozprávač: Tu mu ich veterný kráľ ukázal. Dievčiny boli rovnaké. Podobali sa na seba ako vajce vajcu. Všetkých dvanásť sa na ňo rovnako usmievalo a všetky vraveli to isté.

Dievča: Vitaj, braček milý.

Rozprávač: A tu sa mu len začalo meniť pred očami. Tu on len zbadal, že je na ľade. Ako tak dumá, priletí včela a pošepne mu do ucha:

Včela: Nič sa ty neboj mládenec. Ktovej dievčine dám tento malý kvietok, tá je tvoja sestra.

Rozprávač: Zaradovaný pozeral, na ktorú dievčinu si včielka sadne. K tej potom šiel a objal ju.

Mládenec: Toto je moja sestra.

Veterný kráľ: Ehm, tak je! Len si teda choďte svojou cestou.

Dievča: Ďakujem ti braček, že si na mňa nezabudol a prišiel si si pre mňa. Už sa neviem dočkať, kedy uvidím nášho otca.

Rozprávač: Naradovaní sa pobrali za svojim otcom, ktorý ich s veľkou radosťou privítal a spravil im takú hostinu, na ktorej sa zišlo celé kráľovstvo. Jedli, pili a veselili sa veľmi dlho a žili tak dobre, že im mohol celý svet závidieť. A ako to v každej rozprávke býva, aj v tejto na konci zazvonil kráľovský zvonec, a už je aj tomuto príbehu koniec.

